

CEVAP ANAHTARI

T.C.
ZONGULDAK VALİLİĞİ
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI II. DÖNEM I. YAZILI
TARİH 10. SINIF İL ORTAK SINAVI

Aldığı Puan

Okul Adı : .....
Ad Soyad : .....
Öğrenci No : .....
Sınıf / Şube : .....

- 1) Bu kitapçıkta 8 soru bulunmaktadır.
- 2) Cevaplarınızı soruların altındaki boşluklara yazınız.
- 3) Sınav 100 tam puan üzerinden değerlendirilecektir.
- 4) Her sorunun puanı yanında yazmaktadır.
- 5) Sınav süresi 40 dakikadır.

1) Osmanlı Devleti, kurulduğu ilk yıllardan itibaren fetihlerini batı yönünde devam ettirmiştir. Hızla genişleyen topraklarında ortaya çıkan asker ihtiyacını fethettiği Balkan topraklarındaki köylerde yaşayan Hristiyan halkın erkek çocuklarından karşılama kararı almıştır. 40 haneden bir kişi olacak şekilde topladığı çocukları önce Türk ve Müslüman ailelerin yanına yerleştirmiş, daha sonra askeri eğitime almıştır.

Yukarıdaki bilgiler Osmanlı Devleti'ndeki hangi sisteme aittir? (10 puan)

DOĞRU YANIT	KISMİ YANIT	YANLIŞ YANIT
*Devşirme Sistemi (10 puan)	*Acemi Ocağı (5 puan) *Kapıkulu Ordusu (5 puan) *Yeniçeri Ocağı (5 puan) *Kapıkulu Sistemi (5 puan)	Pençik sistemi Tımar sistemi Acemi sistemi

2) XIII. yüzyılda, Konya'da tasavvuf felsefesini yayarak insan sevgisi, yardımseverlik, barış, güzel düşünme, güzel davranma, mutlu ve huzurlu yaşama fikirlerini savunan görüşleriyle hem kendi çağına hem de kendinden sonraki çağlara ışık tutan, Anadolu'nun İslamlaşmasına da katkıda bulunan Türk-İslam âlim ve sūfisi kimdir? (10 puan)

DOĞRU YANIT	YANLIŞ YANIT
*Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî (10 puan) *Mevlânâ (10 puan) *Celâleddin-i Rûmî (10 puan) *Rûmî (10 puan)	Yunus Emre Hacı Bektâş-ı Veli

3) Osmanlı Devlet idaresinde "ilmiye sınıfı"nın görevlerinden üçünü yazınız. (3x5=15 puan)

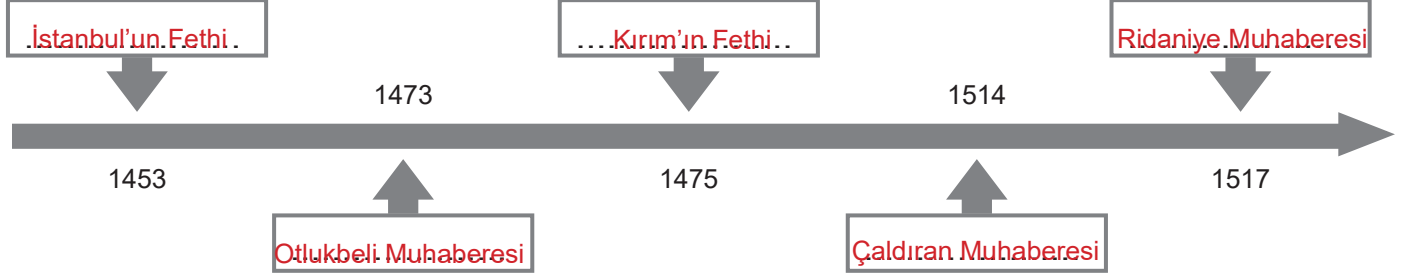
DOĞRU YANIT
*İlim faaliyetlerinin sürdürülmesi (5 puan) *Adalet faaliyetlerinin sürdürülmesi (5 puan) *Eğitim faaliyetlerinin sürdürülmesi (5 puan) *Din faaliyetlerinin sürdürülmesi (5 puan) *Divanda alınan kararların dine uygun olup olmadığı hakkında fetva verilmesi (5 puan) *Kadı ve müderrislerin atamalarının yapılması (5 puan)

4) Mimar Sinan'ın çıraklık, kalfalık ve ustalık eserlerinin isimlerini sırasıyla yazınız. (3x5=15 puan)

Çıraklık eseri: ...Şehzade.Cami.....	Kalfalık eseri: Süleymaniye.Cami..	Ustalık eseri: .Selimiye.Cami.....
--------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------

- 5) *Çaldıran Muharebesi
*İstanbul'un Fethi
*Otlukbeli Muharebesi
*Kırım'ın Fethi
*Ridaniye Muharebesi

Yukarıda belirtilen 1453-1520 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde meydana gelen siyasi faaliyetleri kronolojik olarak sıralayınız. (3x5=15 puan)

- 6) II. Mehmet İstanbul'un fethi sırasında Bizans surlarını yıkmak amacıyla 'şahi' adı verilen büyük toplar döktürmüştür. Bu toplar sayesinde yıkılmaz denilen Bizans surları yıkılmış ve İstanbul'un fethi gerçekleşmiştir. Bu dönemde Avrupa'da feodalite rejimi hüküm sürmekte, derebeyleri de korunaklı şatolarında yaşamaktaydı. Krallar derebeylerinin güçlü surları sebebiyle onların üzerinde hakimiyet kuramıyorlardı. İstanbul'un fethiyle birlikte surların yıkılabileceği anlaşılmış, bu da Avrupa tarihinde bir dönüm noktası olmuştur.

Buna göre İstanbul'un fethinde kullanılan büyük topların daha sonra Avrupalılarca kullanılmasının Avrupa'da yarattığı siyasi sonucu yazınız. (10 puan)

DOĞRU YANIT	KISMİ YANIT	YANLIŞ YANIT
Avrupa'daki feodalite (derebeylik) rejiminin yıkılmasına ortam hazırladı. (10 puan)	*Surların yıkılabileceği anlaşıldı. (5 puan) *Krallar derebeylerinin üzerinde hakimiyet kurdu. (5 puan)	Krallıklar güç kaybetti.

- 7) İstanbul'un fethinin Türk tarihi açısından sonuçlarının üçünü yazınız. (3x5=15 puan)

DOĞRU YANIT	YANLIŞ YANIT
*Fener Patrikhanesi ve Ortodokslar Osmanlı hakimiyetine girdi. (5 puan) *Osmanlı toprak bütünlüğü sağlandı. (5 puan) *İstanbul Osmanlı Devleti'ne başkent oldu. (5 puan) *II. Mehmet; Fatih, Sultanü'l Berreyn ve Hakanü'l Bahreyn ünvanını aldı. (5 puan) *Karadeniz ve Akdeniz arasındaki ticaret yollarının (İpek Yolu) denetimi Osmanlı Devleti'nin eline geçti. (5 puan) *Osmanlı Devleti'nin Türk ve İslam dünyasındaki itibarı arttı. (5 puan) *II. Mehmet, Hz. Muhammed'in övgüsüne mazhar oldu. (5 puan)	*Doğu Roma İmparatorluğu yıkıldı. (Bizans) *En güçlü surların bile toprakla yıkılabileceği anlaşıldı. *Avrupa'da hakim olan feodalite rejiminin yıkılmasına ortam hazırladı. *Yeni ticaret yolları aranarak coğrafi keşiflerin başlamasına zemin hazırladı. *Orta Çağ bitti, Yeni Çağ başladı. *Bizans'tan Avrupa'ya kaçan bilim adamları ve sanatçılar Rönesans 'ın başlamasına neden oldu.

- 8) Mısır Seferi'nin dini sonuçlarından ikisini yazınız. (2x5=10 puan)

DOĞRU YANIT	YANLIŞ YANIT
*Osmanlı Devleti İslam dünyasının lideri oldu. (5 puan) *Mekke ve Kahire'de bulunan kutsal emanetler Topkapı Sarayı'na nakledildi. (5 puan) *Halifelik Osmanlıya geçti. (5 puan) *Kutsal topraklar (Hicaz) Osmanlı Devleti'nin hakimiyetine girdi. (5 puan)	*Baharat yolu Osmanlı kontrolüne geçti. *Venedikliler Kıbrıs için ödedikleri vergiyi Osmanlı Devleti'ne vermeye başladılar. *Mamluk hazineleri Osmanlı sarayına getirildi.